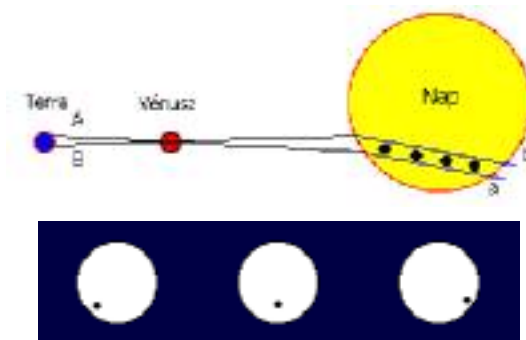


Égitestek bújócskája

2004. június 8-án ritka eseménynek lehettünk tanúi: a Napot 5 órán át részlegesen takarta a Vénusz* bolygó. Pár évvel ezelőtt, 1999-ben hasonló élményben volt részünk, hiszen a teljes napfogyatkozás sem mindennapos esemény. Mindkét jelenség nyitja abban rejlik, hogy a Nap és a Föld közé kerül még egy égitest (a Vénusz bolygó vagy a Hold). E jelenségek egyediségének az oka, hogy mindegyik égitest mozgásban van, különböző sebességgel, de pályájuk síkja különbözik, ezért ritkán lesz három égitest egyvonalban úgy, hogy valamelyik a Nap és a Föld közé kerüljön. Pozíciójuknál fogva ez csak a Hold, a Vénusz és a Merkúr esetében történhetik meg. Méretük és távolságuk arányát tekintve, ami a relatív méretüket adja meg (amilyenek mi a Földről látjuk), a Hold képes teljesen takarni a Napot, a Vénusz már kisebbnek látszik a Napnál, tehát csak részlegesen tudja takarni, míg a Merkúr, mely még távolabb van a Földtől, és amúgy is sokkal kisebb, már csak pontszerűnek tűnik a Naphoz képest.



E ritka eseménynek kellő jelentőséget is tulajdonítottak, a csillagászati intézetek népszerűsítették, felvilágosításokkal szolgáltak, sőt különböző versenyeket is szerveztek (rajzversenyt, fényképpályázatot, sőt a tanulók ilyen irányú ismereteit is felmérhették). Így az északi féltekén több millió ember tekintete a Vénusz bolygót követte e nevezetes napon. A csillagászati intézetek nagy része meg is örökítette filmen, fényképen a harmadik évezred első ilyen jellegű eseményét.

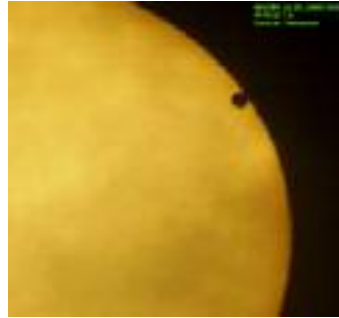
Négy év múlva lesz 400 éve annak, hogy Galileo Galilei először fordította távcsövét az ég felé. Mindez idő alatt összesen hatszor lehetett volna alkalmunk e ritka jelenséget szemügyre venni: 1631-ben, 1649-ben, 1761-ben, 1769-ben, 1874-ben és 1882-ben. Mint láthatjuk, átlagban egy évszázadban kétszer halad el e csodálatos bolygó a Nap előtt (a mi szemszögünkől nézve), egyszer az északi féltekéről szemlélhetjük, egyszer pedig a délről, de a XX. század kivétel e tekintetben, így az idén lesz 122 éve annak, hogy az emberiség gyönyörködhetett e látványban.

* A Vénusz a Naptól a második, méretét tekintve pedig a hatodik legnagyobb bolygó.

- Naptól mért közepes távolsága: 108,200,000 km (0.72 CSE)
- átmérő: 12,103.6 km
- tömeg: 4.869e24 kg



*Tzvetan Kostov által készített felvétel
Szófiában (Bulgária)
2004. június 8.*



*A venezuelai Caracasban,
az Observatorio Colinas-ban készült felvétel
2004. június 8-án 11 óra és 10 perckor*

A Vénusz bolygó sok figyelmet érdemel részünkről, hisz a Föld testvér-bolygója. Arányaiban nagyjából megegyezik a mi öreg bolygónkkal, körülötte is találtak légkört, mely elsősorban széndioxidból áll, de vízgőzöket is találtak benne. Ezt a légkört sűrű, egybefüggő, tömény kénsav alkotta felhőréteg veszi körül. A széndioxid hatására kialakuló melegágyi-hatás magyarázza a 470°C-os forróságot a bolygó felszínén. Ilyen tekintetben e bolygó komoly intelmet jelent számunkra, hisz ha az emberiség nem tesz sürgősen valamit az ózonréteg megmentésére, akkor minket is e pokoli forróság vár, mely végül is az élet megszűnéséhez vezetne a Földön.

E bolygó a római szépségistennő nevét kapta, még az ókorban, ezáltal fejezték ki elődeink szépségét, hisz e bolygó nem más, mint a csodálatos Esthajnalcsillag.



A Vénusz bolygó



Vénusz istennő Botticelli ábrázolásában

Talán nem volt véletlen elődeink választása, hisz a római szépségistennő a növények és a termékenység istennője és remélhetőleg a bolygó, mely nevét viseli, Vénusz istennő szellemében meg fogja védeni az Életet a Földön, hisz örökös intelme az emberiség számára: Bolygótok az én sorsomra jut, és az élet alapfeltételeit szüntetik meg, ha nem ügyeltek a védő ózonrétegre és mérgező gázok sokaságával szennyezték levegőtöket!

Cseh Gyopár